

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Telefon: (06-1) 443-5573, Telefax: (06-1) 443-5733

BM telefon: 33-104, 33-140, BM telefax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000/105/709/ /2011. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 388/2011. (XII. 20.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasz az előállítás szakszerűtlensége, valamint a panaszost ért sérelemmel kapcsolatos rendőri intézkedés elmulasztása miatt

h e l y t a d o k,

minden egyéb tekintetben a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés *a*) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Törvényszéknek címezve (1539 Budapest, Pf.: 632.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Törvényszékhez (1027 Budapest, Csalogány u. 47-49.) is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) képviselő
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos 2011. május 04-én elektronikus úton, majd 2011. május 9-én elektronikus úton, illetőleg levélben terjesztette elő panaszát, egyúttal kérve a Panasztestületet, hogy a másodjára benyújtott, kiegészített panaszt vegye figyelembe az ügy elbírálása során. Az előadott panasz az alábbiakban foglalható össze.

A panaszos 2011. április 27-én a délutáni órákban megjelent M Polgármesteri Hivatalának épületében, mivel részt kívánt venni egy nyilvános bizottsági ülésen. Videokamerájával felvételeket készített a Városháza folyosóján, amikor két biztonsági őr felszólította tevékenységének abbahagyására, tekintettel arra, hogy a felvétel készítés az épületben tilos, illetve engedélyhez kötött. A panaszos ekkor az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosának megállapításaira, az Alkotmányra, továbbá a sajtószabadságra hivatkozott, mire a biztonsági őrök tájékoztatták, hogy a rendőrség útban van a Városházára a videokamerázás miatt.

A helyszínre érkező rendőrök – bemutatkozás nélkül – személyi igazolványa átadását kérték tőle, igazoltatás céljából. Kérdésére, hogy milyen okból kívánják igazoltatni, azt válaszolták, hogy azért, mert szabálysértést követ el. Arra a kérdésére azonban, hogy milyen szabálysértést követett el, nem kapott választ. Az eljáró rendőr az adatait lekérdezte.

Eközben megjelent a folyosón M polgármestere, aki „a rendőröket kezdte gyözködni” arról, hogy járjanak el a panaszossal szemben. A polgármester és a panaszos között szóváltás alakult ki, amelynek során a polgármester – a panaszos állítása szerint – többször egymás után ráütött a kamerájára, az egyik alkalommal olyan erősen, hogy az megsérült.

Az intézkedést vezető rendőr ezek után egy önkormányzati rendeletre hivatkozott – amit a panaszosnak fel is olvasott –, mely szerint az épületben rendelet tiltja a videokamerázást és az csak az akkreditált sajtónak engedélyezett. Erre hivatkozva a rendőr felszólította a panaszost, hogy fejezze be a kamerázást, mert az itt számára tilos. A panaszos megkérdezte, hogy „mi köze van ehhez a rendőrségnek?”, az intézkedést vezető rendőr azonban a válaszadást kikerülte. A panaszos ekkor ismét arra hivatkozott, hogy újságíró, lapkiadói engedéllyel rendelkezik (mely a M-i rendőrség előtt ismert) és a hivatkozott önkormányzati rendelet alkotmányos jogokat sért.

Ezek után az intézkedést vezető rendőr kivette a kamerát a panaszos kezéből és letette egy mellettük lévő székre. A kamerát a panaszos később újra magához vette és bekapcsolta.

Az eljáró rendőr néhány percig félrevonulva telefonált, majd visszatérve azt mondta a panaszosnak, hogy szabálysértés tovább folytatása miatt előállítják a kapitányságra, de azt, hogy milyen szabálysértést követett el, nem tudatta vele.

A panaszost ezt követően megbilincseltek és előállították a M-i Rendőrkapitányságra, ahol még több mint két órán keresztül rajta hagyták a bilincset. Eljárás alá vont személyként meghallgatták, videó kameráját lefoglalták, majd több mint három óra elteltével engedték szabadon.

A panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedésekkel kapcsolatban az alábbiakat sérelmezte:

- a rendőri fellépés tényét és jogalapját;
- a rendőrök szolgálati fellépésének módját;
- igazoltatásának jogszerűségét, adatainak lekérdezését;

- a testi kényszer jogszerűségét, arányosságát;
- a bilincs alkalmazásának jogszerűségét, arányosságát;
- előállításának jogalapját, időtartamát, valamint azt, hogy előállításának okát nem közölték;
- a rendőri intézkedés részrehajló voltát, az intézkedési kötelezettség elmulasztását;
- azt, hogy a meghallgatási jegyzőkönyv fejlécén nem szerepel, hogy előállítása során milyen szabálysértési ügyben hallgatták meg;
- a videókamera lefoglalásának jogszerűségét.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalásában megállapította, hogy hatásköre az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a sérelmezett rendőri intézkedések vizsgálatára kiterjed, ugyanakkor nincs hatásköre a lefoglalás és a kihallgatás, valamint a szabálysértés jogi megalapozottsága kérdésének vizsgálatára, mivel nem áll módjában felügyeletet gyakorolni a rendőrség azon tevékenysége felett, amelyet nem az Rtv., hanem más jogszabály, így például – jelen esetben – a szabálysértési törvény alapján végez.

Megállapította továbbá, hogy a rendőri fellépés érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) a 2. §-ának (1) bekezdéséből levezethető tisztességes eljáráshoz, az 54. § (1) bekezdése szerinti emberi méltósághoz, az 55. § (1) bekezdése szerinti személyes szabadsághoz és személyi integritáshoz, az 59. §-ának (1) bekezdése szerinti személyes adatok védelméhez, valamint az 57. §-ának (5) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jogát.

A Panasztestület az ügy mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a panaszossal szembeni rendőri fellépés, az annak során történt igazoltatás, ruházatátvizsgálás jogszerű és indokolt volt, a panaszos előállítására, valamint vele szemben testi kényszer alkalmazására megfelelő jogalap birtokában, arányosan és indokoltan került sor.

A Panasztestület ugyanakkor megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelmét az intézkedés megkezdésének alakszerűségei kapcsán, valamint a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának súlyos sérelmét azáltal, hogy a rendőrség az alapul szolgáló szabálysértést, illetve az előállítás jogalapját tévesen jelölte meg, illetve intézkedési kötelezettségét – a panaszost ért sérelmek tekintetében – elmulasztotta.

A Panasztestület álláspontja szerint az előállítás időtartama miatt a panaszos személyi szabadsághoz fűződő joga, míg a bilincselés következtében a panaszos személyi szabadsághoz fűződő joga, továbbá emberi méltósága szenvedett sérelmet.

A panaszos meghatalmazott képviselője 2012. március 28-án, iratbetekintés során indítványozta, hogy a panaszolt rendőri intézkedésről készült EDR rádióforgalmazás hanganyagát, valamint a panaszossal szemben intézkedő rendőr mobiltelefon híváslistájának beszerzését és bizonyítékként történő felhasználását.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettség keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközök tartalmát vette figyelembe:

- a panaszos 2011. május 4-én kelt panaszbeadványa;

- a panaszos 2011. július 13-án kelt panasz-kiegészítése;
- 2011. június 24-én kelt, szabálysértési eljárást megszüntető határozat;
- a panaszos 2011. november 12-én kelt panasz-kiegészítése;
- a panaszos által az eseményekről készített videofelvétel;
- a panaszos által az eseményekről készített hangfelvétel;
- a M-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály 2011. április 27-én kelt jelentése az előállítás végrehajtásáról és a kényszerítő eszköz alkalmazásáról;
- a M-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály vezetőjének 2011. április 27-én kelt jelentése;
- a M-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály 2011. április 27-én kelt Igazolása az előállítás időtartamáról;
- a M-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály 2011. április 27-én kelt határozata lefoglalásról;
- a M-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály 2011. április 27-én kelt jegyzőkönyve eljárás alá vont személy meghallgatásáról;
- a M-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályának 2011. április 28-án kelt jegyzőkönyve bejelentésről;
- a M-i Rendőrkapitányság vezetőjének 2011. június 01-jén kelt összefoglaló jelentése.

III.

A rendőri intézkedés ellen a panaszos által konkrétan megfogalmazott kifogások vonatkozásában álláspontom a következő:

1.) A panaszos sérelmezte a rendőri fellépés tényét és jogalapját.

Előadta, hogy 2011. április 27-én a délutáni órákban megjelent M Polgármesteri Hivatalának épületében, mivel ott nyilvános bizottsági ülés volt, amelyen – mint M-i állampolgár, valamint a M-i Valóság című helyi újság szerkesztője – részt kívánt venni. Mind a bizottsági ülésen, mind a Városházán szándékában állt videokamerát használni, ennek megfelelően a folyosón megjelenő bizottsági tagokat/képviselőket megszólítva, nekik kérdéseket feltéve felvételeket készített.

Az előállítás végrehajtásáról szóló rendőri jelentés, valamint a rendőrkapitányság vezetőjének összefoglaló jelentése szerint a jelzett napon, 15:00 órakor M Város Polgármestere – aki egyben országgyűlési képviselő is – telefonon bejelentést tett a rendőrségre. Bejelentésének oka az volt, hogy a Polgármesteri Hivatal épületében a panaszos jogosulatlanul videofelvételeket készített annak ellenére, hogy azt a 23/1998. (XI. 20.) számú önkormányzati rendelet engedélyhez köti. A kapitányságvezető utasítására a M-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi- és Határrendészeti Osztályának vezetője, továbbá az osztály kiemelt főreferense 15:10 órakor megjelent a helyszínen és intézkedést kezdeményezett a panaszossal szemben, aki a tanácsterem előtt, a folyosón videokamerával felvételeket készített.

Az Rtv.-nek a panaszolt rendőri intézkedés foganatosítása időpontjában hatályos 1. § (1) bekezdése a rendőrség feladatává teszi a közbiztonság és a közrend védelmét. Az 1. § (2) bekezdésének 1. és 2. pontja értelmében a rendőrség az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a

bűncselekmények megelőzését és felderítését; illetve szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. §-ának (1) bekezdése alapján bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.

Az Rtv. 11. § (1) bekezdése alapján a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

A rendőri intézkedés ténybeli alapját a polgármester bejelentése képezte. A bejelentés olyan cselekményre utalt, amelynek engedély nélküli gyakorlása jogi normába ütközött, ezért feltételezhető volt, hogy az a közbiztonságot, illetve a közrendet sérti. Mivel ez a körülmény megalapozta a rendőrség intézkedési kötelezettségét, ezért a rendőrkapitányság vezetője indokoltan utasította beosztottait a helyszínen történő megjelenésre a bejelentésben foglaltak – illetve egy esetleges későbbi eljárás tényállásának – tisztázása érdekében.

A rendőri fellépés az Rtv. hivatkozott paragrafusai alapján tehát jogszerű és indokolt volt, ezért a panaszt elutasítom.

2.) A panaszos sérelmezte a rendőrök szolgálati fellépésének módját. A panasznak az alábbiakban kifejtettek alapján helyt adok.

Az Rtv. 20. § (1) bekezdése alapján a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. Az Rtv. 20. § (2) bekezdése, valamint (3) bekezdése az azonosítási kötelezettséget illetően úgy rendelkezik, hogy a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, úgy az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni, és szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. A (4) bekezdés szerint, ha a rendőr egyenruhát visel, de az intézkedés során azonosító jelvénye nem látható, vagy azt nem viseli, akkor a ruházatán azonosító jelvényének számát jól láthatóan fel kell tüntetni.

A Szolgálati Szabályzat 4. § (1) bekezdése a szolgálati fellépés módjára vonatkozóan előírja, hogy a rendőr az intézkedést – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelgéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg, és szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét is felmutatja.

A panaszos által készített videófelvétel tanúsága szerint a r. százados a következő szavakkal vonta intézkedés alá a panaszost: „Jó napot Imre, kérnék szépen egy személyi

igazolványt!”, majd a panaszos „Milyen alapon vagy miért?” kérdésre válaszolva közölte, hogy „Igazoltatni szeretném”. A panaszos ekkor ismét azt kérdezte, hogy „Milyen alapon, miért? Mi az intézkedés tárgya?”, mire a r. százados azt felelte, hogy „Szabálysértést követ el.”. A panaszos azon kérdésére, hogy „Milyen szabálysértést?”, a következő választ kapta: „Mindjárt azt is elmondom Önnek, jó?”

Az eljáró rendőr az intézkedés megkezdése előtt az Rtv. 20. § (2) bekezdése által előírt azonosítási kötelezettségének nem tett eleget, nevét és azonosító számát nem közölte a panaszossal, az intézkedés tényét és célját illetően pedig csak a panaszos kérdéseire válaszolva nyilatkozott. Megállapítható, hogy a szolgálati fellépés módja sem felelt meg a Szolgálati Szabályzat 4. §-ában előírtaknak.

3.) A panaszos sérelmezte igazoltatásának jogszerűségét, adatainak lekérdezését.

Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani. A Szolgálati Szabályzat 38. § (1) bekezdése alapján az igazoltatás során a rendőr elkéri az igazoltatott személyazonosító igazolványát vagy egyéb, a személyazonosságot hitelt érdemlően igazoló okmányát. Az intézkedés során minden esetben ellenőrizni kell az igazoltatott személy és a bemutatott okmány adatait a Schengeni Információs Rendszerben (SIS), a körözési információs rendszerben, illetőleg – szükség szerint – a személyi adat- és lakcím nyilvántartásban, vagy az okmánynyilvántartásban.

A rendőrség részéről a határozat 1.) pontjában már kifejtettek alapján fennállt az intézkedési kötelezettség. Ennek keretében a panaszos személyazonosságának megállapítására a közrend, a közbiztonság védelme érdekében – tehát az Rtv. 29. § (1) bekezdésének első fordulata alapján – került sor, tekintettel cselekményének jogellenes voltára. Az igazoltatás során a panaszos adatainak lekérdezésére a Szolgálati Szabályzat 38. § (1) bekezdésének kötelező rendelkezése jelentett jogalapot. Ezért a panaszt az igazoltatás jogszerűsége tekintetében elutasítom.

4.) A panaszos sérelmezte a testi kényszer alkalmazásának jogszerűségét, arányosságát.

A panaszos 2011. november 12-én kelt panasz kiegészítésében az általa készített és csatolt videófelvételre hivatkozva előadta, hogy 10:56 órakor az intézkedést vezető rendőr – feltételezése szerint azért, mert észlelte a polgármester érkezését – a törvény nevében felszólította a jogellenes cselekmény abbahagyására. Arra is figyelmeztette, hogy mivel a cselekményt nem hagyja abba, testi kényszert fog vele szemben alkalmazni. Az intézkedést végző rendőr ekkor kivette a kamerát a panaszos kezéből és letette egy mellettük lévő székre.

A videófelvétel alapján a r. százados megkérte a panaszost arra, hogy a kameráját tegye le és kapcsolja ki. A panaszos erre azt válaszolta, hogy „Nem kapcsolom ki, majd ha Önök kikapcsolják, akkor ki lesz kapcsolva”. Ekkor az eljáró rendőr „a Törvény nevében” felszólítja a panaszost, hogy a jogellenes cselekményt hagyja abba, mert vele szemben testi kényszert fog alkalmazni. Erre a panaszos azt válaszolja, hogy: „Az én cselekményem nem jogsértő...nem vagyok hajlandó megtartani az Önök intézkedését..., ehhez jogom van...”;

„Tessék, tessék testi kényszer alkalmazni akkor”. Ezt követően a rendőr a kamera felé nyúlt, majd a felvétel megszakadt.

Az előállításról szóló rendőri jelentés szerint a panaszossal szemben kényszerítő eszközként testi kényszer alkalmazására az Rtv. 47. §-a alapján került sor.

Az intézkedő r. százados jelentése rögzíti a testi kényszer alkalmazásának módját, amely abból állt, hogy leszorította a panaszos kezét és kikapcsolta a kameráját, majd lehetőséget adott neki, hogy azt eltegye.

A Szolgálati Szabályzat 57. § (1) bekezdése szerint a rendőr szolgálata jogszerű teljesítéskor köteles intézkedéseinek érvényt szerezni, ennek érdekében előzetes figyelmeztetés után, az arányosság elvének figyelembevételével kényszerítő eszközt alkalmazhat. Ha a figyelmeztetés a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, a kényszerítő eszköz előzetes figyelmeztetés nélkül is alkalmazható.

Az Rtv. 47. §-a szerint a rendőr – az intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszer) alkalmazhat.

A Szolgálati Szabályzat 59. (1) bekezdése értelmében testi kényszer akkor kell alkalmazni, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.

Az Rtv. 15. § (2) bekezdése kimondja, hogy több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A panaszos több alkalommal is egyértelműen kinyilvánította, hogy a rendőri intézkedésnek nem hajlandó magát alávetni, a rendőr utasításának pedig nem tesz eleget. Mivel magatartása folytán az intézkedés eredményessége – a jogellenes cselekmény megszakítása – csak ezáltal volt biztosítható, ezért a rendőr előzetes felszólítást követően indokoltan, jogszerűen, szakszerűen és arányosan alkalmazott vele szemben testi kényszer, mint az Rtv. által lehetővé tett legenyhébb kényszerítő eszközt.

5) A panaszos sérelmezte a bilincs alkalmazásának jogszerűségét és arányosságát.

Panaszában előadta, hogy megbilincseltek, majd az előállítását követően a bilincset még több mint két órán keresztül rajta hagyták.

Az intézkedésről készült jelentés rögzíti, hogy a panaszossal szemben kényszerítő eszközként az Rtv. 48. § c) és d) pontja alapján – szökés megakadályozása, illetve ellenszegülés megtörése érdekében – 15:20 órától 16:20 óráig bilincs alkalmazására került sor, amely sérülést nem okozott. A kényszerítő eszköz alkalmazására figyelmeztetés történt.

A panaszos a testi kényszer alkalmazását megelőzően kijelentette, hogy a rendőri intézkedésnek nem hajlandó magát alvetni, mivel nem ismeri el cselekménye jogellenes voltát. Nyilatkozatát alátámasztotta azzal, hogy a kamerát a rendőr utasítására nem kapcsolta

ki és nem tette el, ezért jogsértő cselekményét testi kényszer alkalmazásával kellett megszakítani.

Az összefoglaló jelentés szerint az intézkedő rendőrök nyilatkozatai alapján a panaszos az intézkedés során végig arrogáns magatartást tanúsított, majd az előállítása során folyamatosan kiabált, sőt az eljáró rendőr jelentése szerint egyre jobban „felhúzta” magát – így a parancsnok álláspontja szerint joggal lehetett tartani nevezett támadásától is. Ezt igazolja az eljáró rendőr írásos jelentése, mely szerint az intézkedés alá vont egyre agresszívebb viselkedése miatt úgy döntött, hogy „amíg a panaszos nem nyugszik meg, addig bilincsből marad, és közvetlen őrzéssel biztosítja elhelyezését, nem helyezi el előállító helyiségbe”.

A bilincs alkalmazását – mindezek alapján – a parancsnoki jelentés jogszerűnek és szakszerűnek minősítette, azonban a kivizsgálás során megállapította, hogy bár az eljáró rendőr az írásos jelentésében rögzítette, hogy a személyes őrizet bilincsből történő biztosítására azért került sor, hogy az intézkedés alá vont „nehogy kárt tegyen magában”, ennek ellenére a személyes szabadság korlátozásáról és a kényszerítő eszköz alkalmazásáról készült jelentésben nem került feltüntetésre az Rtv. 48. § a) pontja, mely szerint a *„rendőr bilincset alkalmazhat, önkárosítás megakadályozására”*.

Az Rtv. indokolása szerint a bilincs a szökés és a támadás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz, alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül is szóba jöhet: *„(...) alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül vagy fizikai kényszer folyamánként is szóba jöhet. Az alkalmazás törvényi feltétele azonban, hogy kizárólag személyi szabadság korlátozásával járó rendőri intézkedés keretében (elfogás, előállítás, elővezetés, őrizetbevétel) alkalmazható.”*

A rendőri jelentésekben foglaltakkal szemben a bilincs alkalmazására a megfelelő jogalapot nem az Rtv. 48. § c) és d) pontja – a szökés megakadályozása, illetve az ellenszegülés megtörése – jelentették. A rendőrkapitányságra történő szállítás során az Rtv. 48. § b) és c) pontjában foglaltak – tehát a támadás, illetve a szökés megakadályozása – volt a bilincs használat megfelelő jogalapja. Ezeket a magatartásokat az előállított személynek ténylegesen nem kell tanúsítania, mivel a bilincshasználat célja az említett esetekben éppen a prevenció, a szökés vagy a támadás megakadályozása. Az intézkedő rendőrnek tehát mérlegelési lehetősége van a tekintetben, hogy ezen magatartások bekövetkezésének reális esélyével számol-e a konkrét esetben vagy sem.

A körülmények kapcsán nem lehet elvonatkoztatni attól a tényről, hogy a panaszos személye az intézkedő rendőrök előtt nem volt ismeretlen, mivel számos alkalommal történt már vele szemben rendőri intézkedés, többek között az eljáró rendőrök részéről is. Az előzmények ismerete – a panaszos kiszámíthatatlan, provokatív, a rendőri intézkedésnek demonstratív ellenszegülő magatartása – a megelőzés céljából történő bilincshasználatnak szintén indokául szolgált az előállítás során.

A bilincs további alkalmazására az őrzés során az Rtv. 48. § a) pontja biztosított jogalapot. Azt a panaszos verbális agressziója, illetve zaklatott lelkiállapota indokolta, amely körülményeket mérlegelve a panaszos őrzését biztosító rendőr alappal tarthatott az önkárosító magatartás szándékától.

Az Rtv. 48. §-ában foglaltak, valamint az ahhoz fűzött magyarázat alapján megállapítom, hogy az intézkedő rendőr jogszerűen, indokoltan, továbbá az arányosság

követelményeinek figyelembevétele mellett alkalmazta a kényszerítő eszközt, így álláspontom szerint a bilincshasználat kapcsán alapjogsérelem nem történt.

Ugyanakkor azt is le kell szögezni, hogy a rendőri jelentések helytelenül hivatkoznak a kényszerítő eszköz alapjául szolgáló jogszabályhelyekre, ami azonban nem érinti magának a sérelmezett intézkedésnek a jogszerűségét, ezért a bilincs alkalmazására vonatkozó panaszt elutasítom.

6.) A panaszos sérelmezte előállításának jogalapját, időtartamát, valamint azt, hogy az előállítás okát nem közölték vele.

Az előállítás végrehajtásáról szóló rendőri jelentés a személyi szabadság korlátozásának jogalapjaként az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontjának I. fordulátát jelölte meg, tehát a panaszos előállítására azért került sor, mert a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatta.

Az összefoglaló jelentés szerint az intézkedés eredményes befejezésére más mód nem volt, hiszen „a szabálysértés elkövetését” a panaszos nem volt hajlandó befejezni. Az intézkedő rendőrök a panaszost ezért a M Rendőrkapitányság Szent István utcai objektumába előállították.

A rendőri jelentések szerint a panaszban szereplő napon M Város Polgármestere telefonon bejelentést tett a M-i Rendőrkapitányságra azért, mert a panaszos a Polgármesteri Hivatalban videokamerával felvételeket készített. A polgármester a kikerülő rendőröket arról tájékoztatta, hogy az önkormányzat rendelete engedélyhez köti az épületben történő felvételt készítést és tájékoztatta az intézkedőket arról is, hogy a panaszos nem rendelkezik ilyen engedéllyel sem magánszemélyként, sem sajtó képviselői minőségében.

M Város Önkormányzatának szervei szervezeti és működési szabályzatáról szóló önkormányzati rendelet – az intézkedés időpontjában hatályos – 3. számú melléklete VI. fejezete 1. pontjában foglaltak szerint: *„a hivatali ügyintézés során a polgárok személyes adatainak védelme, valamint a Polgármesteri Hivatalban dolgozó köztisztviselők és egyéb alkalmazottak személyes adatainak védelme érdekében engedély nélkül tilos a Polgármesteri Hivatal épületében videó- és fényképfelvétel készítése.”* A hivatkozott önkormányzati rendelet e tilalom alól taxatív módon kivételeket fogalmaz meg az alábbiak szerint.

„E tilalom alól kivételt képez:

- az akkreditált médiaszolgáltatók által a képviselő-testület és bizottsági üléséről készített felvételek, valamint*
- egyedi kérelem alapján adott engedély. Az egyedi engedélyt - írásbeli kérelemre - a jegyző adja meg. A kérelemben meg kell jelölni a felvételt készítés célját, a felvételek tárolási idejét, valamint mellékelni kell az érintettek írásbeli hozzájárulását.”*

A polgármester nyilatkozata szerint a panaszos sem a fenti időpontra vonatkozólag, sem korábban nem kapott a felvételt készítésre engedélyt, így cselekménye a hivatkozott önkormányzati rendeletbe ütköző volt. A citált rendelkezés értelmében tehát a sajtó képviselői is csak akkreditáció után jogosultak az épületben felvételeket készíteni. Az önkormányzat rendeletének előírásai ellenére a panaszos a rendőri intézkedés megkezdésekor is folyamatosan kamerázott, holott – mint az a videófelvételen hallható – maga is elismerte, hogy a felvétel készítésére engedéllyel nem rendelkezik. Ezért megállapítható, hogy a jogellenes állapot a rendőrök helyszínre érkezésekor fennállt.

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 1. § (1) bekezdése szerint: „*Szabálysértés az a jogellenes, tevékenységben vagy mulasztásban megnyilvánuló cselekmény, melyet törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati rendelet szabálysértésnek nyilvánít, s amelynek elkövetőit az e törvényben meghatározott joghátrány fenyeget*”.

A hivatkozott önkormányzati rendelet a jogellenes cselekményt annak elkövetése időpontjában tehát még nem nyilvánította szabálysértésnek, azzal kapcsolatban nem helyezett kilátásba semmiféle szankciót. A rendelet idézett melléklete csak 2011. május 30-i hatállyal egészült ki egy 5. ponttal, amely úgy szól, hogy: „*Aki a Polgármesteri Hivatal épületeiben engedély nélkül videó-és fényképfelvételt készít, valamint aki személyes adatokat az érintett hozzájárulása nélkül kezel szabálysértést követ el és 30 000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható*”.

A panaszossal szemben az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) korm. rendelet (a továbbiakban: Szabs. r.) 26. § b) pontja szerint adatvédelmi szabálysértés miatt tett feljelentést a M-i Rendőrkapitányság. P Város Közgyűlése Címzetes Főjegyzője 2011. június 24-én kelt határozatában a szabálysértési eljárást megszüntette, tekintettel arra, hogy a cselekmény nem volt szabálysértés. A határozat indokolása szerint a Szabs. r. 26. §-ának b) pontjában meghatározott cselekmény elkövetője ugyanis csak a közérdekű adatot kezelő állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint egyéb közfeladatot ellátó szerv tagja, dolgozója, vagy más, közfeladatot ellátó személy lehet. Figyelemmel arra, hogy a panaszos állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint egyéb közfeladatot ellátó szerv tagja, dolgozója, vagy más közfeladatot ellátó személy nem volt, így az adatvédelmi szabálysértés elkövetője sem lehetett. Így azon tevékenységével, hogy M-i Polgármesteri Hivatalában videózott, nem valósított – nem is valósíthatott meg – szabálysértést. Ez utóbbi speciális alanyi körhöz tartozás helyszíni elbírálása nem elvárható, hiszen e körülmény objektíve nem tapasztalható. Azonban az előállításról, az intézkedéskor tapasztalható tényekre tekintettel dönt a rendőr. Ilyen esetekben az előállításhoz a törvényben megkövetelt szabálysértés gyanúja (pl. Rtv. 33. (2) f)) nem éri, nem is érheti el a szabálysértési jogi felelősség megállapításához szükséges megalapozottság szintjét. Azaz amennyiben az intézkedés során a rendőr számára komolyabb mérlegelés nélkül megállapítható, hogy az intézkedés alá vont személy magatartása a tapasztalt körülmények alapján a szabálysértés gyanúját nyilvánvalóan felveti, ez kellő alapot szolgáltat az előállításra. Az ilyen objektív tapasztalatok alapján foganatosított intézkedést utóbb az sem teszi jogellenessé, ha a későbbiekben nem indul eljárás, vagy a megindult eljárásban a büntetőjogi felelősséget nem állapítják meg. A panaszost a rendőrök azért állították elő, mert a helyszínen tapasztaltak alapján úgy értékelték, hogy ő a személyes adatok védelmére hivatott szabálysértési tényállást kimerítő cselekményt követett el, és vele szemben Szabs. r. 26. § b) pontja alapján tették meg feljelentésüket.

A rendőri jelentésekből és a videófelveletlen rögzítettekből ugyanakkor az is egyértelműen megállapítható, hogy a panaszos – a már kifejtettek alapján jogszerűnek minősülő, az önkormányzati rendeletben előírt norma betartására irányuló – rendőri intézkedésnek nyíltan ellenszegült, a rendőrökkel többszöri kérésük, majd felszólításuk ellenére sem volt hajlandó együttműködni.

A Szabs. r. 40/A. § (1) bekezdése szerint a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértését követi el az, aki a rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik.

Az Rtv. 19. § (1) bekezdése kimondja, hogy a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható. A (2) bekezdés szerint pedig a rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.

A panaszossal szemben tehát felmerült a Szabs. r. 40/A. § (1) bekezdésébe ütköző jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértés gyanúja is, mivel végeredményben ezen magatartása vezetett az előállításához. Azonban ezen szabálysértés elkövetésének gyanújára az intézkedések során a rendőrök nem hivatkoztak, és amiatt további eljárás kezdeményezésére a későbbiekben sem került sor.

Mivel álláspontom szerint a panaszossal szemben fennállt a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértésének gyanúja is, ezért előállítására az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontjának I. fordulata alapján, jogszerűen került sor. A panaszt az előállítás jogalapja tekintetében ezért elutasítom.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése előírja, hogy az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell.

Megállapítható, hogy az intézkedés szakszerűtlen volt abból a szempontból, hogy annak alapjául a rendőrség mindvégig egy, az adott időpontban még nem létező szabálysértési tényállásra hivatkozott. Az előállítás okáról szóló téves tájékoztatás miatt sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, ezért ebben a tekintetben a panasznak helyt adok.

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

Az előállítás jogalapjaként hivatkozott törvényhely egy úgynevezett „mérlegelő” rendelkezést tartalmaz, miszerint „*A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, (...)*”. Ennek alapján az intézkedő rendőrnek mérlegelési lehetősége van arra vonatkozóan, hogy előállítást alkalmaz-e vagy sem.

A panaszos a videófelvétel tanúsága szerint nem tett eleget a rendőrök többszöri kérésének, majd felszólításának sem, és egyértelműen kijelentette, hogy magatartásával nem hagy fel. Elismerte, hogy a r. százados által felolvasott önkormányzati rendeletet megértette – sőt, mint kiderült, arról korábban is tudott –, de mivel azt alkotmányellenesnek és jogsértőnek tartotta, ezért nem volt hajlandó alávetni magát. A panaszos a rendőrökkel kifejezetten közölte, hogy a kamerázást csak előállítása esetén hagyja abba, mivel véleménye szerint a sajtószabadság és az alkotmányos alapjogok arra lehetőséget adnak. Panaszában maga is előadta, hogy az intézkedés során kikapcsolt kamerát egyszerűen felvette a székről és újraindította.

Tekintettel arra, hogy a panaszos jogellenes cselekményének megszakítása más módon nem volt biztosítható, ezért az intézkedés eredményes befejezése érdekében a rendőrök indokoltan döntöttek a panaszos előállítása mellett, melynek következtében az arányosság követelménye nem sérült.

Az Rtv. 33.§ (3) bekezdése rögzíti, hogy a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

Az előállításról szóló igazolás szerint a panaszos előállítása 15:20 órától 18:30 óráig tartott.

A panaszos személyi szabadságának korlátozása alatt került sor ruházatának átvizsgálására, a rendőrkapitányság épületébe történő beszállítására, előállított jogairól és kötelezettségeiről szóló tájékoztatására, az általa megjelölt személy kiértesítésére, a rendőri jelentés megírására, a panaszos eljárás alá vont személyként történő meghallgatására, valamint a videokamera tárgyi bizonyítási eszközként történő lefoglalására. (A lefoglalt videokamera egyébként 4 rendőr előtt egy borítékba került elhelyezésre, melyet az eljáró rendőr lezárt, hivatalos körbélyegzővel látott el, majd a lezárt részt aláírásával hitelesítve akadályozta az illetéktelen felbontást.)

A rendőrkapitányság vezetője a parancsnoki kivizsgálás során ugyanakkor megállapította, hogy az eljáró rendőr hatáskör hiányában hallgatta meg eljárás alá vont személyként a panaszost. Álláspontja szerint a hivatkozott önkormányzati rendelet megsértése kapcsán – mint önkormányzati szabálysértési hatóság – M Város jegyzője rendelkezett volna hatáskörrel és illetékességgel.

A kivizsgálás során a parancsnok megállapította azt is, hogy a kamera lefoglalása ugyancsak szakszerűtlen volt. Az eszköz tárgyi bizonyítási eszközként történt lefoglalására az Sztv. 80. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozva került sor. Az említett törvényhely azonban úgy rendelkezik, hogy „A szabálysértési hatóság lefoglalhatja azt a dolgot, amely tárgyi bizonyítási eszköz”. A lefoglalás jogalapja tehát fennállt, azonban azt csak és kizárólag a szabálysértési hatóság végezhetné volna el, míg a vizsgált esetben a M-i Rendőrkapitányság nem szabálysértési hatóságként járt el.

A szabálysértési eljárás során lefoglalt és elkobzott dolgok kezeléséről és értékesítéséről szóló 39/2009. (XII. 22.) PM rendelet 1. § (2) bekezdése értelmében „ha a dolog biztonságos megőrzése indokolja, a dolog jegyzőkönyv felvétele mellett visszatartható. Ilyen esetben azonban a visszatartást végző szervnek az iratok megküldésével haladéktalanul intézkednie kell a szabálysértési hatóság felé a lefoglalás elrendelése érdekében”. Az eljáró rendőrnek tehát a kamera visszatartásáról kellett volna intézkednie, méghozzá jegyzőkönyvi formában, ezzel biztosítva, hogy a szabálysértési hatóság a kamerát az eljárása során esetlegesen le tudja foglalni. A parancsnok leszögezte, hogy a lefoglalási határozat azon túl, hogy jogszabálysértő, tartalmában is szakszerűtlen, mivel a rendelkező részben tulajdon elleni szabálysértés került okként feltüntetésre és ezen törvényhely került rögzítésre az alkalmazott jogszabályok között is.

Bár a panaszos előállítására nem a megfelelő jogszabályi hivatkozással került sor, a személyi szabadság korlátozása a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlensége okán mégis megfelelő jogalap birtokában történt. Mivel a Szabs. r. 40/A. § (2) bekezdése alapján ezen szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik, ezért a panaszost – eljárás alá vont személyként – e szabálysértési tényállás tárgyában kellett volna meghallgatni. A meghallgatás ebben az esetben is hasonló ideig tartott volna.

A lefoglalás és a jegyzőkönyvi visszatartás szintén nagyságrendileg azonos időtartamú intézkedés.

Mindezekre figyelemmel a panaszos meghallgatásához, valamint a videókamera visszatartásához szükséges időtartamra a fogvatartás indokoltsága igazolható.

A személyi szabadság korlátozásának időtartamával kapcsolatban a törvény azt a követelményt támasztja, hogy az csak a szükséges ideig tartson és a törvényi maximumot ne lépje túl. Azaz az előállítás az adott, egyedi körülmények között szükséges ideig, de legfeljebb 8 (meghosszabbítva legfeljebb 12) órán át tarthat.

A panaszos előállításának 3 óra 10 perces időtartama – tekintettel az előállítás során foganatosított adminisztratív és egyéb eljárási cselekményekre, valamint az azokkal kapcsolatban fent kifejtettekre – álláspontom szerint nem tekinthető aránytalanul hosszúnak, ezért a panaszt elutasítom.

7.) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök nem tettek eleget intézkedési kötelezettségüknek, amikor az intézkedés során kívülálló személyek részéről inzultus érte.

Állítása szerint először egy önkormányzati képviselő ütött rá a kamerájára, amely emiatt le is állt. Ezt követően a polgármester ütött a kamerára olyan erővel, hogy az megsérült. Az erős ütés miatt a kamera nehezen indult el újra és az előállítás után a rendőrségen kiderült, hogy leszakadt róla a beleágyazott márkajelzés.

A panaszos kifogásolja, hogy a garázdaság bűncselekményének gyanúját megalapozó cselekmény a rendőrök szeme és füle hallatára történt, akik a panaszos segítségkérése ellenére sem léptek fel, illetve intézkedtek a polgármester „erőszakos és megbotránkoztató” cselekménye miatt, hanem továbbra is csak a panaszossal szemben jártak el.

Az eljáró r. százados jelentése szerint a panaszos és a polgármester összevitakozott a folyosón. Mindketten hangoskodtak és agresszívan viselkedtek, a panaszos pedig azt kiabálta, hogy a polgármester megütötte a kameráját. A rendőr – állítása szerint – a kamera megütését nem látta. A panaszos ezt követően kérte a rendőröket, hogy állítsák elő a polgármestert, mert megrongálta a kameráját, de a r. százados azon nem látott sérülést. A jelentés szerint annak üzemképességét az is alátámasztotta, hogy a panaszos azt végig az arca előtt tartotta és tovább folytatta a felvételkedést. A r. százados mindkét felet felszólította, hogy hagyják abba a vitát, aminek eleget tettek, majd a polgármester az intézkedés helyszínéről távozott.

Az Rtv. 13. § (2) bekezdése alapján a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.

A videofelvétel alapján egyértelműen megállapítható, hogy a panaszos kameráját vagy kamerát tartó karját valamilyen külső behatás érte, mivel a rögzített kép hirtelen elmozdult és a felvétel rövid időre meg is szakadt. A felvételen nem látható, hogy a panaszost konkrétan kinek a részéről érte inzultus, de vitathatatlan, hogy annak időpontjában az egyik rendőr éppen a panaszossal szemben intézkedett, a másik pedig az intézkedést biztosította. Ha ennek ellenére a panaszos felé irányuló mozdulatokat mégsem észlelték volna, úgy a panaszos segítségkérésére kellett volna reagálniuk, legalább azzal, hogy a panaszost inzultáló személyeket magatartásuk abbahagyására szólítják fel. Megállapítható, hogy ezen mulasztás

következtében sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga, ezért a panasznak helyt adok.

8.) és 9.) A panaszos sérelmezte videókamerája lefoglalását, valamint azt, hogy az előállítása során készült meghallgatási jegyzőkönyv fejlécén nem szerepel, hogy milyen szabálysértési ügyben hallgatták meg.

A borítékot, amelybe a kamerát elhelyezték, nem vignettázták le, és a panaszos kérése ellenére nem engedték, hogy arra ráírja a nevét. A lefoglalásról készült jegyzőkönyv fejlécén tulajdon elleni szabálysértés szerepel. A jegyzőkönyvet a panaszos – a lefoglalás módja miatt – nem volt hajlandó aláírni, mégsem alkalmaztak hatósági tanút.

A panaszos szabadon engedése után belejelentést tett a Bűnügyi Osztályon arról, hogy véleménye szerint a videókamerát jogszerűtlenül és szakszerűtlenül foglalták le. Közölte azon feltételezését is, hogy ez szándékosan azért történt, hogy valaki ezáltal bűncselekményt kövessen el (a kamerán lévő, feltehetően bűncselekmény elkövetését alátámasztó felvételt semmisítsen meg). A panaszos azonnali intézkedést kért, amit jegyzőkönyv is rögzít. Előadása szerint a nyomozó ekkor felhívta telefonon a felettest, aki arra utasította, hogy ne tegyenek lépéseket az iránt, hogy a kamerát felkutassák és az biztonságos módon kerüljön tárolásra. Másnap reggel a panaszos személyesen felkereste a rendőrkapitányságon az utasítást adó felettest, és kérte az intézkedését a kamera lefoglalása kapcsán. A rendőr ezek után – kezében a panaszos kameráját tartalmazó borítékkal – közölte, hogy álláspontja szerint a lefoglalás a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően történt. A panaszos kérte, hogy a jelenlétében nyissák fel a borítékot és a kamerával rögzített felvételekről készítsenek jegyzőkönyvet, de kérésének teljesítését a rendőr megtagadta. A fentiek miatt a panaszos panasszal élt, az ezt rögzítő jegyzőkönyvet pedig mellékelte jelen panaszához.

Az Sztv. 86. § (1) bekezdése előírja, hogy a szabálysértési hatóságnak az Sztv. 79–81. §-a, valamint 128/A. § (3) bekezdése alapján hozott határozatával, illetőleg intézkedésével szemben az eljárás alá vont személy és jogi képviselője, valamint a rendbírsággal sújtott személy, a 84. § alapján hozott határozatával szemben a sértett panaszt tehet. A panaszt a határozat közlésétől számított nyolc napon belül kell szóban vagy írásban megtenni a szabálysértési hatóságnál. Amennyiben a szabálysértési hatóság a panasznak nem ad helyt, az iratokat három napon belül az illetékes ügyészségnek küldi meg, amely – az Sztv. 91. §-ában szabályozottak szerint – törvényességi felügyeleti jogkört gyakorol a szabálysértési eljárások felett.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdésének hatáskört megalapozó rendelkezésére tekintettel ezekben a kérdésekben a jelen közigazgatási hatósági eljárás keretében nem lehetett döntést hozni, mivel azok nem minősülnek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott intézkedéseknek.

A panaszos beadványában előadta, hogy a törvényes határidőn belül élt az Sztv. által biztosított jogorvoslati jogával. A rendőrkapitányság vezetője ezt követően megtette a

szükséges intézkedéseket a szabálysértési eljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező szerv felé.

A képviselő által tett indítványoknak megfelelően a hatóság beszerezte a panaszossal szemben intézkedő rendőr mobiltelefon híváslistáját. A listában szereplő telefonszámok és időpontok azonban nem befolyásolják az intézkedés szakszerűségének és jogszerűségének megítélését, hiszen a fent kifejtett indokok alapján a rendőr a hatósági intézkedést az objektíven tapasztalható körülményekre (a panaszos magatartására és más körülményekre) tekintettel önálló döntési jogkörében foganatosítja. Az pedig, hogy adott esetben kivel, milyen telefonbeszélgetést folytat a rendőr nem változtat a panaszos magatartásán, illetve más körülményen sem, így a felajánlott bizonyítást mellőztem.

A hatóság az EDR rádióbeszélgetés hanganyagát megkísérelte beszerezni, azonban azt az Rtv. 42. § (7) bekezdés a) pontja alapján a rögzítést követő 30 napot követően megsemmisítette az illetékes rendőri szerv.

A panaszos 2012. április 12-én kelt nyilatkozatában indítványozta a Panasztestület előtt FRPS/261/2011/Pan. számon folyamatban volt eljárás iratát képező iratok beszerzését és jelen eljárás „részévé tevését”. Tekintettel azonban arra, hogy a jelen ügyben előadott panaszok elbírálása a panaszolt intézkedésre okot adó panaszosi magatartás(ok), valamint az intézkedő rendőrök magatartásának jogi értékelése alapján történik, így a panaszos és a rendőrök más – több nappal korábban, vagy később – tanúsított magatartása a jelen ügy szempontjából lényegtelen, ezért a felajánlott bizonyítást mellőztem.

IV.

A Panasztestület a panaszos által előterjesztett panaszt megvizsgálta és a fent hivatkozott állásfoglalásában azt egyes vonatkozásaiban megalapozottnak találta.

A Panasztestület megállapításaival az intézkedés megkezdésének alakszerűségeivel, illetve az intézkedés alapjául szolgáló szabálysértés, valamint az előállítás jogalapjának téves megjelölésével kapcsolatban egyetértek, mint ahogy azzal is, hogy a rendőrség a panaszost ért sérelmek vonatkozásában nem tett eleget intézkedési kötelezettségének.

A Panasztestület azon megállapításával, hogy az előállítás időtartamának indokoltsága a panaszos eljárás alá vont személyként történt meghallgatása miatt – ha kis mértékben is, de – kifogásolható, a határozat III. részének 6.) pontjában kifejtettek alapján nem értek egyet.

A Panasztestületnek a bilincs alkalmazásával összefüggésben megfogalmazott véleményével a határozat III. részének 5.) pontjában foglaltak alapján nem értek egyet.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. már hivatkozott 91. § (1) bekezdése mellett az alábbi rendelkezésen alapul:

Az Rtv. 93/A. § (6) bekezdése szerint a Testület a panaszt kilencven nap alatt vizsgálja meg. A Testület az állásfoglalását külső befolyástól mentesen alakítja ki. A Testület az állásfoglalását megküldi az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók számára. A (7) bekezdés rendelkezése alapján az országos rendőrfőkapitány a panaszról az állásfoglalás kézhezvételét követő harminc napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók határozatban eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 50. § (1) bekezdése, 100. § (1) bekezdése, 109. § (1) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. évi törvény 1. § (1) bekezdése és (2) bekezdésének 1. és 2. pontjai, 11. § (1) bekezdése, 13. § (1) és (2) bekezdései, 15. §-a, 19. §-a, 20. §-a, 29. § (1) bekezdése, 33. § (2) bekezdés f) pontjának I. fordulója, (3) és (4) bekezdései, 47. §-a, 48. §-ának a), b) és c) pontjai, 92. § (1) bekezdése, 93/A. § (6) és (7) bekezdései;
- a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 1. § (1) bekezdése, 86. § (1) bekezdése;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 3. § (1) bekezdése, 4. § (1) bekezdése, 38. § (1) bekezdése, 57. § (1) bekezdése, 59. § (1) bekezdése;
- az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) kormányrendelet 26. §-ának b) pontja, 40/A. § (1) bekezdése, 80. § (1) bekezdésének a) pontja;
- a szabálysértési eljárás során lefoglalt és elkobzott dolgok kezeléséről és értékesítéséről szóló 39/2009. (XII. 22.) PM rendelet 1. § (2) bekezdése.

Budapest, 2012. április ,, ..

**Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány**